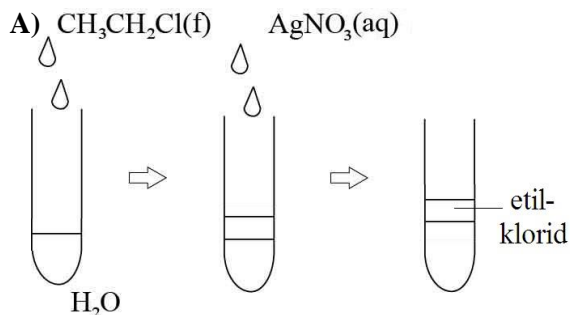

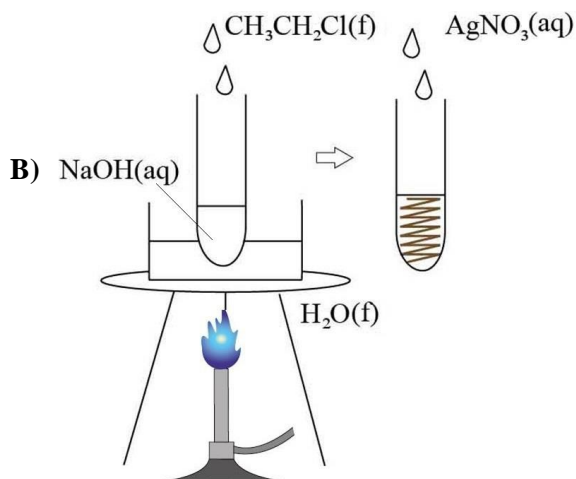
54.

– el nem végzendő (túl sok lépésből áll, a szubszt. időreakció, a $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl}$ ritka és igen illékony) –

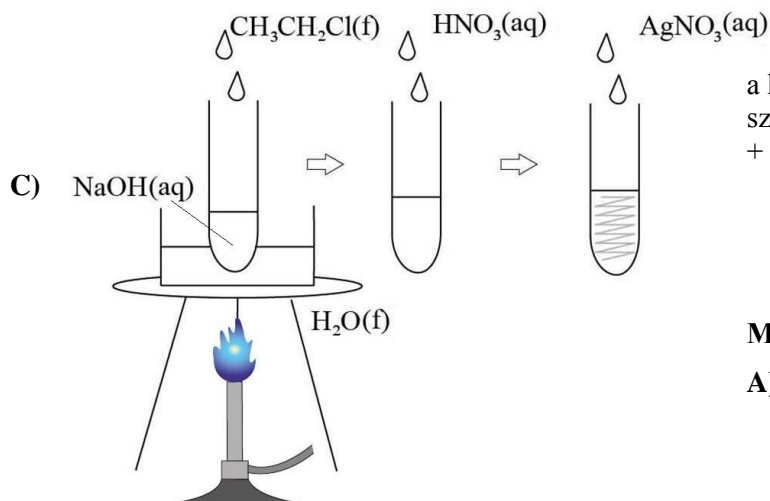
Tapasztalatok:

két színtelen f. $\rightarrow$ kétfázisú, színtelen rendszer
+ színtelen AgNO_3 -o. $\rightarrow$ nem történik semmi

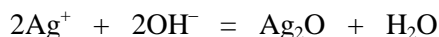
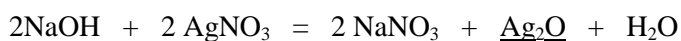
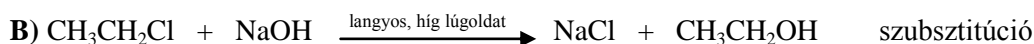
a két színtelen f. reakciója $\rightarrow$ $\emptyset$ látható tapasztalat
+ színtelen AgNO_3 -o. $\rightarrow$ kávébarna csapadék

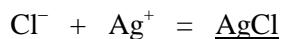
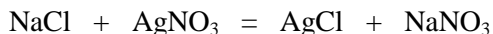
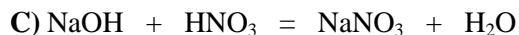
a két színtelen f. reakciója $\rightarrow$ $\emptyset$ látható tap.
színtelen o. + színtelen sav $\rightarrow$ $\emptyset$ látható tap.
+ színtelen AgNO_3 -o. $\rightarrow$ fehér csapadék

Magyarázat:

A) $\text{CH}_3\text{-CH}_2\text{-Cl} + \text{AgNO}_3 \nrightarrow$
 L a C-Cl kovalens kötés nem szakad fel a víz hatására $\rightarrow$ nincs Cl^- , amit az Ag^+ jelezne

a feleslegben maradt NaOH közömbösítése nélkül az AgNO_3 ezzel (is) reagálva kávébarna csapadékot képez $\rightarrow$ nem a Cl^- -t mutatjuk ki

ezért salétromsavval semlegesítjük a főlöslegben maradt lúgdatot

így igazolható, hogy szubsztitúció történt, a klór kiszakadt a szerves molekulából $\rightarrow \text{Cl}^- \rightarrow$ fehér csap.

Fogalmak:

szubsztitúció: olyan reakció, melynek során egy molekula atomja vagy atomcsoportja másik atomra vagy atomcsoportra cserélődik ki melléktermék kilépése közben

(a $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{Cl} + \text{NaOH}$ reakció HCl -eliminációhoz is vezethetne, ha a lúgdolat forró lenne és tömény)

csapadék: egy reakció során frissen képződő, az adott oldószerben nem oldódó, onnét szilárd formában kiváló anyag – az AgCl azért nem oldódik vízben, mert kötése átmeneti kovalens-ionos

elektrolitos / ionos disszociáció: egy vegyület vízben való oldódása során ionokat juttat az oldatba.

Az ionvegyületek (pl. NaCl) és egyes molekuláris anyagok (pl. HCl) oldódnak így – az etil-klorid nem

etil-klorid / klóretán: vízben nemigen oldódó, színtelen, jellegzetes szagú gáz (Fp: $12^\circ\text{C} \rightarrow$ helyi érzéstelenítés)